

Is de aansprakelijkheid van de commissaris voldoende afgedekt?

Bestuurders die onverantwoorde risico's hebben genomen, ondernemingen die in grote problemen terecht komen, groepen mensen voor wie ontslag dreigt of een feit is. Is er adequaat toezicht op de gang van zaken uitgeoefend? De rol van de commissaris ligt onder vuur. Goede afspraken over taken, bevoegdheden en uitvoering van het toezicht verkleinen de kans op aansprakelijkheid. Maar lang niet altijd voldoen de afspraken aan de maatschappelijke en juridische normen.

Onafhankelijkheid gaat ver

Ina Kuiper, partner en advocaat van Holland Van Gijzen, komt het in haar praktijk nog regelmatig tegen: tekortschietende reglementen en andere overeenkomsten waarin de onafhankelijkheid van de commissaris is geregeld en waarin afspraken zijn gemaakt over de wijze waarop het toezicht moet plaatsvinden. 'De eisen die aan iemands onafhankelijkheid worden gesteld, reiken steeds verder: geen belangenvermenging tussen onderneming, bestuur en de toezichthouders kan ook inhouden dat je elkaar niet tegen mag komen op dezelfde sportclub of dat je in dezelfde buurt of hetzelfde dorp woonachtig bent.'

Het tegenovergestelde komt nog steeds voor: de lokale aannemer die zitting heeft in de raad van commissarissen of in de raad van toezicht van een woningcorporatie. Of dat commissarissen hun goedkeuring hebben gegeven aan risicovolle transacties van het ondernemingsbestuur zonder dat de vereiste financiële buffers daarvoor aanwezig zijn. 'In dergelijke gevallen kan er sprake zijn van paulianeus handelen. In geval van een faillissement wil een curator nog wel eens een beroep doen op de bestuursaansprakelijkheid van de commissarissen omdat sprake zou zijn van een ernstig verwijt voor onvoldoende toezicht.'

Zaken vastleggen

Besluitvorming goed documenteren, taakverdelingen vastleggen in een directiestatuut, nagaan of voor bepaalde transacties de vereiste formaliteiten (zoals goedkeuring door de commissarissen) zijn vervuld: het vastleggen van dit soort zaken verkleint de risico's op aansprakelijkheid, stelt Ina Kuiper. 'Ook toezichthouders moeten zich nog meer bewust zijn van de risico's die ze kunnen lopen. Via masterclasses en andere trainingvormen verschaffen wij bestuurders en toezichthouders regelmatig van informatie over hoe risico's te beperken. Zonder dat hiermee een verstikkend controlesysteem ontstaat. Het bestuur van een onderneming moet wel de ruimte houden om te kunnen ondernemen.'